Powstała, by żyć

29 maja – 20 czerwca 2018 r.

Dziedziniec Wielki

Celem wystawy, przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej w związku z tegorocznymi obchodami 100. rocznicy odzyskania niepodległości Polski, jest ukazanie odbudowy polskiej państwowości po latach zaborów jako sumy wysiłków i dążeń ówczesnego pokolenia Polaków – ludzi różnych stanów i o różnych sympatiach politycznych. Zarówno żołnierzy walczących pod znakiem Orła Białego na wielu frontach I wojny światowej, jak też polityków, działaczy społecznych, nauczycieli i twórców kultury.

Wystawa opowiada o wysiłku zbrojnym rozpoczętym w sierpniu 1914 r. przez Legiony Polskie u boku Austro-Węgier, o Korpusach Polskich w Rosji oraz Błękitnej Armii generała Józefa Hallera sformowanej we Francji, m.in. dzięki szerokiej mobilizacji amerykańskiej Polonii. Przybliża też zarys towarzyszącej walce intensywnej działalności politycznej i dyplomatycznej, której rezultatem było np. podpisanie w imieniu Polski przez Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego Traktatu Wersalskiego kończącego I wojnę światową.

Na ekspozycji ukazano proces narodzin państwa polskiego rozpoczęty w listopadzie 1918 r., w tym formowania się jego demokratycznego ustroju, zwieńczonego uchwaleniem przez Sejm Ustawodawczy konstytucji z 17 marca 1921 r. Przypomniano okoliczności kształtowania się granic Rzeczypospolitej – w ogniu walk toczonych z Ukraińcami o wschodnią Galicję, z Czechami o Śląsk Cieszyński i Litwinami o Wileńszczyznę i Suwalszczyznę, a także w wyniku powstań przeciwko Niemcom w Wielkopolsce i na Śląsku. Decydujące dla obrony niepodległości oraz ustalenia granicy wschodniej okazało się zwycięstwo w wojnie z bolszewikami, przypieczętowane Traktatem Ryskim z 18 marca 1921 r. Odrodzona w ten sposób, po 123 latach niewoli, Rzeczypospolita miała wielokulturowy i wieloetniczny charakter – zamieszkiwali ją obok Polaków także Ukraińcy, Żydzi, Białorusini, Niemcy i inne mniejszości.

Na wystawie zaprezentowano archiwalne zdjęcia, plakaty i mapy, którym towarzyszą cytaty z wypowiedzi uczestników ówczesnych wydarzeń, m.in. Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego i premiera Wincentego Witosa.

Premierowa prezentacja wystawy na Dziedzińcu Wielkim Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum poprzedzi jej ekspozycję w kolejnych miastach w Polsce. Wystawie będą towarzyszyć propozycje zajęć edukacyjnych dla młodzieży szkolnej.

Ekspozycja *Powstała, by żyć* jest szóstym z kolei wspólnym przedsięwzięciem wystawienniczo-edukacyjnym IPN i Zamku Królewskiego w Warszawie.

Wstęp wolny

Source URL: *https://www.zamek-krolewski.pl/node/906*